

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Kindzierszky Emil

Szerző:

HARMINC ÉVES

Cím:

A MAGYAR RÁDIÓZÁS

Forrás:

Deke és Tivadary

1925. X. 30.

Tárgy

621.396

Hely:

Idő:

1922

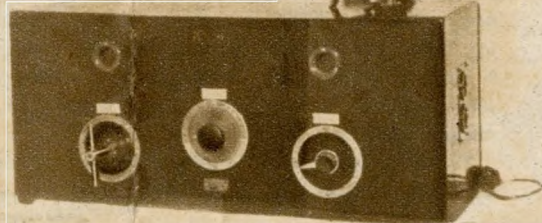
Személy:

Helyszám:



Rákóczi út 22. Ennek a ház-
nak a IV. emeletén volt az
első állandó stúdió, a III.
emeletén pedig a Telefon-
hírmondó

Az első szünetjeladó készülék



A pesti járókelők közömbösen haladnak el a Rákóczi út 22. számú ház előtt. Legfeljebb az Alkalmi Áruház boltjának kirakatára vetnek egy futó pillantást. Sokan nem is tudják, milyen nevezetes volt ez az Uránia Filmszínházzal szemben levő ház. Harminc esztendővel ezelőtt, 1925. december 1-én ebben a házban kezdte meg adásait a Magyar Rádió. Itt, a negyedik emeleten berendezett stúdióban hangzott fel először a népszerű Scherz bácsi hangja.

Szakmai körökben a rádiózás ebben az időben nem volt újság Magyarországon. Már két évtizeddel előbb az Előre nevű hajón megkezdődtek a szikratávírók kísérletek, majd 1923-ban üzembe helyezték az első rádió-távbeszélőt is, a Magyar Távírási Iroda közgazdasági híreinek továbbítására. Ekkor már sok ezer rádióamatőr hallgatta a magakészítette rádiókészülékkel a külföldi adásokat, s mind erőteljesebben sürgették a magyar műsorszórás megindulását. A kísérleti adások meg is kezdődtek a Postakísérleti Állomás stúdiójából. A posta mérnökei, akik ott bábáskodtak a Magyar Rádió bölcsőjénél, derűsen emlékeznek vissza a kezdetleges stúdióra, amely egy kimustrált bútorszállító kocsiból állott, benne egy ütött-kopott pianóval. A műsort is a postások adták. Ők muzsikáltak, szavaltak és énekeltek. A kísérletek során rendszerint Marczall János, a csepeli rádióállomás adótechnikusa énekelt. Ő tehát az első, aki Magyarországon rádiómikrofon előtt énekszám-mal szerepelt.

Kicsiny volt az első magyar rádióállomás. A mindössze két kilowatt ugyanis annyi energiát jelent, mint amennyit négy villanyvasaló fogyaszt. Mégis még detektoros készülékkel is jól lehetett venni az egész ország területén az adásokat. A végleges stúdió építése azonban, a sikeres próbaadások ellenére, egyre késett, a rádiózók türelmetlensége pedig egyre nőtt. A tulajdonképpeni huzavona csak most kezdő-

dött igazán, a koncesszió körül. Melyik tökére érdekeltség kapja meg a rádióműsorszórás jogát? Hónapokig tanácskoztak, végül is a Telefonhírmondó Rt. kapta meg az engedélyt. Ismeretes, hogy nemcsak a telefonközpont, de a telefonhírmondó is Puskás Tivadarnak, a lángeszű magyar feltalálónak volt a gondolata. Budapesten már 1893 óta működött Puskás Tivadar bűvös, szórakoztató találmánya, a telefonhírmondó.

A részvénytársaság stúdiója a Rákóczi út 22. számú házban működött. Kézenfekvő volt a gondolat, hogy ugyanebben a házban helyezték el a rádió stúdióját is. A posta mérnökeinek tervei alapján csakhamar elkészült az első magyar állandó stúdió. 1925. december 1-én felhangzott a Magyar Rádió első szünetjelként a régi kuruc dal: a »Nagy Bercsényi Miklós...« három első üteme. A hivatalos megnyitó ünnepség után ünnepi műsort közvetítettek.

A rádió három esztendő alatt kinőtte a Rákóczi úti stúdiót, s 1928. október 28-án átköltözött a Sándor utcába.

Az akkori kétkilowattos adókészülék ma a Puskás Tivadar Technikumban a jövő rádiótechnikusainak gyakorlati kiképzését szolgálja. Az első szünetjeladó készülék a Posta Múzeumban van.

A Rákóczi út 22. számú ház negyedik emeletén az első stúdió helyét ma lakások foglalják el. A ház lakói közül többen még emlékeznek a stúdióra. A falakon még ma is hatalmas porcelán szigetelő csigák hirdetik az első stúdió emlékét. Tárgyi emlékeknek talán elég, de Puskás Tivadar találmányának, a telefonhírmondónak utolsó otthona és az első magyar rádióstúdió otthona mégis megérdemelne a ház falán egy emlékeztető márvány-táblát.

Kindzierszky Emil